

Ajda Vodlan

DOI:10.2478/cmc-2025-0008

PREDSTAVITEV KNJIGE

O KADROVANJU IN MENEDŽMENTU V VOJAŠKIH IN DRUGIH ORGANIZACIJAH

Maja Garb (ur.), Organizacija, vodenje in ljudje: Poti in stranpoti kadrovanja in odnosov v vojski in drugih organizacijah. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Založba FDV, 2024. ISBN: 978-961-295-087-3.

Uvod V knjižni zbirki Varnostne študije, ki jo izdaja Fakulteta za družbene vede že od leta 1998, je leta 2024 izšla nova knjiga na temo (vojaške) organizacije, vodenja, kadrovanja in obstoja znotraj nje, ki jo je uredila dr. Maja Garb. V uvodniku predstavi teoretično zasnovo organizacij, podrobneje vojaških, ki so po eni strani specifične, vendar večina dejavnosti poteka enako ali zelo podobno kot v drugih organizacijah. Kohezija je znotraj vojaške organizacije še pomembnejša kot drugje, saj je natančnost izvedbe nalog na terenu zelo pomembna za vse vključene, zato je vojaška organizacija ranljivejša za vse elemente, ki jo slabijo, od stresa deležnikov do nezadovoljstva z voditelji.

1 OBRAMBNI MENEDŽMENT

Knjiga *Organizacija, vodenje in ljudje: Poti in stranpoti kadrovanja in odnosov v vojski in drugih organizacijah* je rezultat študija in raziskovalnega dela študentk in študentov dodiplomskega študija na programu obramboslovje na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani pri predmetu obrambni menedžment v študijskem letu 2020/21. Knjigo je uredila nosilka predmeta in 26 prispevkov razdelila v tri sekcije. Avtorji so v prvem delu navedli teorijo obravnavanih prispevkov (uporabili so domačo in tujo strokovno literaturo, nekateri pa posegli tudi po priljubljenih

menedžerskih priročnikov, večinoma napisanih na podlagi izkušenj), predvsem s civilnega področja, nato pa prešli na vojaške primere. Sledi empirični del, navadno so po trije intervjuji v vsakem prispevku. Nekaj jih je opravljenih z osebami iz Slovenske vojske, in sicer z zdajšnjimi in nekdanjimi pripadniki, kar knjigi doda precejšnjo vrednost. Za nadaljnje raziskave bi bilo treba narediti več intervjujev z vseh področij, verjetno pa študentje te priložnosti zaradi zaprtosti vojaških organizacij niso imeli. Intervjuje so večinoma opravljali v času koronavirusa in se spoprijemali z zaprtjem javnega življenja ter možnostjo opravljanja intervjujev v živo.

Avtorji v sklepnih mislih poleg predloga za nadaljnje raziskave predstavijo tudi svoja razmišljanja in specifične rešitve za urejanje problematike v vojaških organizacijah, predvsem v Slovenski vojski. Nekateri so opozorili tudi na togost vojaške organizacije in spoštovanje tradicionalnih vrednot, ki veljajo že desetletja, morda celo stoletja, zato se v primerjavi z drugimi organizacijami v vojaških spremembe uresničujejo počasneje.

2 VSEBINA

Prvih osem prispevkov v prvi sekciji z naslovom Postopki v organizaciji obravnavajo karierno pot od selekcije pri zaposlovanju do postopkov upokojevanja. Obravnavani so tudi nagrajevanje, komuniciranje, vodenje in invalidi v tem posebnem delovnem okolju. Druga sekcija z naslovom Delo, motivacija in zadovoljstvo zaposlenih vsebuje devet prispevkov, ki predstavijo organizacijsko kulturo, rituale, zadovoljstvo, stile vodenja, koncept odgovornosti in tudi discipliniranja, mentorstvo ter izgorelost, enega največjih izzivov v sodobnih organizacijah. V zadnji sekciji je devet prispevkov, združenih pod naslovom Čustva, medosebni odnosi in slabe prakse v organizaciji. Avtorji obravnavajo omenjeni temi, čustva in medosebne odnose, tudi s poudarkom na odnosu med spoloma in odnosu do problematičnih sodelavcev, posebej pa so predstavljeni tudi konkretni aktualni izzivi, kot so toksičnost v organizacijah, mobing v delovnem okolju, spolno nadlegovanje, zastojkarstvo na delovnem mestu (tudi odnos poklicnih vojakov do rezervistov) in odnos med službenim ter zasebnim življenjem.

Sklep Študentom je treba čestitati, saj v prispevke niso vključili le zbrane teorije, temveč so se dejavno lotili tudi konkretnega empiričnega raziskovanja. Poudariti je treba, da se prispevki med seboj razlikujejo in nekateri že dosegajo visoke standarde znanstvenih besedil. Izpostavljeno je pomanjkanje gradiva, predvsem glede nedostopnosti raziskovalcem, da bi proučili realnosti obrambnega menedžmenta v Slovenski vojski. V času, ko se vse organizacije, med njimi tudi vojaške, spoprijemajo s pomanjkanjem kadra, izzivom na področju pridobivanja kadra pa tudi z nereševanjem notranjih konfliktov, ki kljub opisani težki realnosti še naprej vodijo v odhod kadrov, je knjiga za slovensko tržišče velika pridobitev. Po eni strani ponuja uvid v teorije vsem tistim, ki se s kadri in organizacijo ukvarjajo v okviru svojih delovnih zaposlitev v Slovenski vojski in na Ministrstvu za obrambo, po drugi strani pa obramboslovcem

in tudi drugim družboslovcem, predvsem raziskovalcem na področju organizacij, ponuja izhodišče za nadaljnje raziskovanje. Prav tako je knjiga primer dobre prakse, ko pisni izdelki študentov zapustijo fakultetne zidove in pridejo v tisk ter se znajdejo na pisalnih mizah pristojnih v Slovenski vojski in na Ministrstvu za obrambo, ki se morajo s tem področjem ukvarjati tudi v praksi.

E-mail: ajda.vodlan@mors.si